

Kamzík od Vlnek

Náš oddíl se po příchodu Kamzíka změnil. Skautky si díky Kamzíkovi uvědomily, že každý jsme jiný. Naučily se, že v životě nejde jen o výkon, o vítězství, o to, být nejlepší.

**JOHANA
SCHOVÁNKOVÁ - JÓŽA**
(20 let)

studuje Speciální pedagogiku na UK v Praze. Vede oddíl skautek „Vlnky“ v Horních Počernicích a je členkou odboru Skauting pro všechny.
j.schovankova@gmail.com

Kamzík k nám přišla minulý rok ze sesterského oddílu světlušek. Na její příchod jsme byly připravené, protože jsme se o ní s vedoucími světlušek často bavily. I tak jsme ale měly trochu obavy, co její příchod přinese a jak ji holky mezi sebe přijmou.

Ze začátku během schůzek vyrušovala, někdy i úplně odmítala jakýkoliv program. Skautky (i vedoucí) byly také překvapené, jak špatně snáší prohru a nedá si ji nijak vysvětlit. Nečekané obtíže vyvstaly na družinových schůzkách, kde

nebyly žádné vedoucí, které by se Kamzíkovi mohly individuálně věnovat. Obě rádkyně měly spoustu práce s přípravou programu a nemohly s Kamzíkem být.

NA ODDÍLOVÉ RADĚ...

... jsme tedy řešily, jak s Kamzíkem jednat. Kamzík, stejně jako všechny děti s Aspergerovým syndromem, potřebuje více vysvětlování, nemá ráda změny a adaptace v novém kolektivu jí trvá déle. Dohodly jsme se, že během programu vyčleníme jednu vedoucí, která bude hrát s Kamzíkem a podle potřeby jí dovysvětlovat hry a seznamovat ji s tím, co se bude dále dít, aby byla na vše připravená dopředu.

Protože Kamzík na družinových schůzkách hodně zlobila, požádaly jsme její rodiče, zda by na schůzky jeden z nich nemohl chodit a věnovat se jí. Vyhověli nám, za což jsme byly rády, protože Kamzíkovo chování se zlepšilo.

Také jsme se bavily o tom, v čem Kamzíkovi můžeme ulehčit a v čem na ni naopak

Skvělé bylo, že skautky pochopily důvody těchto našich úlev a nevolávalo to žádné hádky a zlou krev.

budeme stejně přísné jako na ostatní holky. Např. ranní koupání na táboře v potoce pro ni nemá smysl, protože vidí jen to hrozné nepohodlí.

Začaly jsme plánovat jinak: výlety se snažíme dělat kratší, aby je vždy v pohodě ušla. Přizpůsobily jsme programy – častěji děláme hry, ve kterých není vítěz, takzvané hry jen pro radost. Také se snažíme zařazovat i hry, ve kterých má Kamzík šanci vyniknout.

PRVNÍ ROK

Nejobtížnější bylo naučit Kamzíka fungovat podle pravidel. Těžko se jim přizpůsobovala a někdy jsme musely být přísné, což mezi námi vyvolávalo rozpory a negativní reakce z její strany.

Skautky se ke Kamzíkovi od první chvíle chovaly dobře a snažily se ji co nejvíce začlenit. Mnohdy nevěděly, jak se k ní chovat, vždy se však snažily nám pomáhat a nikdy ji nevyčleňovaly z kolektivu. Po svém si vyřešily vyvstalé problémy s Kamzíkovou neschopností přijmout prohru. Skupinka, kde byla Kamzík, se nejvíce snažila, a ostatní skupinky ji často nechávaly naschvál vyhrát, aby nebyla smutná nebo naštvaná.

Holky si brzy všimly, že Kamzík je chytrá, jdou jí vědomostní kvízy a hry, má skvělou paměť a často přijde na řešení, které by ostatní nenapadlo. Když jsme hrály vědomostní

3x FOTO ARCHIV ODDÍLU

hry, podporovaly ji, aby odpovídala na otázky, a často si ji také vybíraly do skupinek.

VLNKY DNES

Dnes Kamzík funguje v oddíle bez problémů. Na družinovce je vždy jedna rádkyně a dvě podrádkyně, jedna z nich má tedy vždy čas se jí více věnovat. Letos také mnohem lépe spolupracuje s ostatními skautkami a méně zlobí, proto družinové schůzky již nejsou problém. Unaví se však rychleji než ostatní a potřebuje častěji střídat činnost. Když vidíme, že nějakou hru již nechce hrát, že je unavená, vezmeme si ji stranou a někdo z vedoucích s ní hraje něco jiného. Stává se to však málo, Kamzík se chce co nejdříve účastnit her s ostatními, a to je i naším

RODIČE ŘÍKAJÍ...

„Dcera nastoupila do oddílu světlušek v osmi letech. V té době jsme o Aspergerově syndromu mnoho nevěděli. Navíc ještě neměla stanovenou diagnózu a vzhledem k tomu, že nebrala léky na zklidnění, byly začátky náročnější. Některé vedoucí sice měly informace o této problematice, ale musely teprve při práci zjišťovat, co všechno to obnáší a jak s ní pracovat. Domnívám se, že dceru ve světluškách zvládly dobře. Asi náročnější byl přechod ke skautkám. U nich se již vyžaduje větší samostatnost a v takovém kolektivu je dcera hůře zvladatelná. Po počátečních potížích (dcera v té době již brala léky na zklidnění) a poté, co všichni v oddíle získali určité zkušenosti, je její účast na většině akcí možná. Dcera byla – přes svou problematickou povahu – přijata v oddíle dobře a všichni se k ní chovají ohleduplně a vstřícně. Účast naší dcery v oddíle jí umožňuje zažít i takové situace, do jakých se tak často nedostane. V jejich oddíle jsou děvčata ve věku cca 11–14 let. Spolu se účastní různých akcí, společně nocují a dělí se o práci při přípravě jídla, při úklidu atp. Přitom se učí samostatnosti a má také možnost poznat, jaké to je, když si všichni navzájem pomáhají. Společné hry jí pomáhají lépe se začlenit do kolektivu a nést odpovědnost za svou účast při společné práci.“

zájmem☺. Když jedeme na víkend na běžky či puťák, což ji nebaví, nejede s námi. Rodiče jsou vstřícní a vždy pochopí, proč některá akce není pro Kamzíka vhodná. Na tábor a na delší akce s námi někdy jezdí Kamzíkův tatínek, což je skvělé, protože Kamzík má na akci někoho, koho dobře zná, a to jí vyhovuje. Postupem času se Kamzík v oddíle adaptovala a ostatní skautky si zvykly na to, že práce s ní je trochu jiná. Hodně věcí, které na začátku dělaly vedoucí (dovysvětlování her, pomoc Kamzíkovi např. na službě...) nyní již zastanou skautky. Pro Kamzíka je to určitě lepší, a postupem času se stále více stává součástí kolektivu.

Skautky se díky Kamzíkovi naučily, že každý jsme jiný. Jsou citlivější k potřebám druhých.

DIVADLO PRO RODIČE

Každoročně hrajeme divadlo pro rodiče a Kamzík také účinkovala. Hrála královnu, která v jednu chvíli přišla na scénu, objala své dvě dcery – princezny, a řekla: „Děti moje!“ Divadlo skautky nacvičovaly velmi dlouho, Kamzík měla trému, ale zároveň chtěla hrát a předvést, co se naučila. Všechny jsme byly napjaté, jak scénka dopadne a hrozně jsme si přály, aby to zvládla a byla s tím spokojená. Když došlo na její výstup, samou nervozitou neodhadla sílu. Vběhla na jeviště, zakřičela: „Děti moje!“ a objala princezny s takovou vervou, až se všechny tři skácely k zemi. Všichni v sále se smáli, tleskali a Kamzík byla velmi šťastná.

ASPERGERŮV SYNDROM

patří k poruchám autistického spektra. Děti s Aspergerovým syndromem mají intelekt v normě, některé jsou i výrazně nadané. Kvůli potížím v sociální oblasti a představitivosti (i empatii) jsou okolím často vnímány jako nevyčované. Do kolektivu vrstevníků zapadají obtížně, patří mezi samotáře nebo se chovají natolik odlišně, že nejsou ostatními dětmi přijímány. Díky neporušené řeči a snaze o sociální kontakty (třebaže zvláštním způsobem) bývá prospěšná integrace do běžného dětského kolektivu.